

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Syndrom zavrženého rodiče a jeho právní řešení“

Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí

Akreditace Ministerstva vnitra České republiky

Termín a místo konání: 29. října 2025 od 9:00

online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

lektor na právnických fakultách (Brno a Bratislava), šestnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Syndrom zavrženého rodiče představuje závažný problém v rodinněprávních sporech, kdy dítě odmítá kontakt s jedním rodičem bez objektivně ospravedlnitelného důvodu, často v důsledku působení druhého rodiče. Tato situace může vést k dlouhodobému poškození vztahu dítěte a rodiče, k narušení psychického vývoje dítěte a k prohloubení konfliktu mezi rodiči.

Právní řád ČR poskytuje řadu nástrojů, jak na takové situace reagovat – od změny úpravy péče a styku přes předběžná opatření až po výkon rozhodnutí. Součástí právního rámce jsou i procesní možnosti orgánů sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), jejichž role je klíčová pro rychlou identifikaci problému, zajištění ochrany práv dítěte a předložení soudu podložených návrhů a zpráv.

Novela občanského zákoníku a zákona o zvláštních řízeních soudních účinná od 1. ledna 2026 tyto nástroje v některých ohledech zpřesňuje, zejména v oblasti přímého a nepřímého styku a práva dítěte na informace o rodiči, nicméně základní právní principy řešení syndromu zavrženého rodiče zůstávají zachovány.

Školení se zaměří na rozpoznání syndromu zavrženého rodiče, na právní i praktické postupy při jeho řešení a na způsoby, jak minimalizovat negativní dopady na dítě.

Na konci vzdělávacího programu bude účastník schopen:

- rozpoznat syndrom zavrženého rodiče a odlišit jej od jiných forem narušeného kontaktu
- zhodnotit míru ohrožení dítěte v dané situaci
- zvolit vhodný právní a procesní postup včetně mimosoudních nástrojů
- připravit podložený návrh či zprávu pro soud
- využít asistovaný nebo dohlížený styk k obnově kontaktu
- koordinovat spolupráci s psychology, mediátory a dalšími odborníky
- dokumentovat průběh a výsledky přijatých opatření
- předcházet prohlubování konfliktu mezi rodiči
- jednat v souladu s nejlepším zájmem dítěte

Obsah kurzu:

1. Syndrom zavrženého rodiče – vymezení a znaky

- Definice pojmu a jeho psychologické pozadí
- Rozdíl mezi oprávněným odmítáním a neodůvodněným zavržením rodiče
- Typické projevy u dítěte v různém věku
- Role a vliv druhého rodiče
- Faktory přispívající k rozvoji syndromu
- Fáze a stupně závažnosti syndromu
- Mezinárodní zkušenosti a přístupy
- Význam včasného zásahu
- Dlouhodobé dopady na dítě

2. Právní rámec řešení syndromu zavrženého rodiče

- Úprava péče a styku v občanském zákoníku
- Procesní možnosti podle zákona o zvláštních řízeních soudních
- Předběžná opatření a jejich význam
- Změna péče nebo styku v reakci na syndrom
- Asistovaný a dohlížený styk jako dočasné opatření
- Výkon rozhodnutí a sankce za maření styku
- Upravování nepřímého kontaktu (telefon, videohovor, korespondence)
- Právo dítěte na informace o rodiči a rodiče o dítěti
- Okrajová zmínka k novele účinné od 1. 1. 2026 – zpřesnění nástrojů, nikoli změna principů

3. Role OSPOD při řešení syndromu zavrženého rodiče

- Aktivní monitoring a zjišťování skutečného stavu
- Pohovory s dítětem a rodiči v neutrálním prostředí
- Poskytování metodické pomoci rodičům
- Zprostředkování mediace a odborného poradenství

- Dokumentace zásahů a komunikace se soudem
- Navrhování vhodných opatření k obnově vztahu
- Spolupráce s dalšími institucemi (škola, zdravotníci)
- Předcházení sekundární viktimizaci dítěte
- Hodnocení účinnosti přijatých opatření

4. Nástroje k obnově vztahu dítě–rodič

- Dobrovolné dohody rodičů schválené soudem
- Asistovaný styk za účasti odborníka
- Terapie zaměřená na obnovu vztahu
- Postupná reintegrace kontaktu
- Společné aktivity v neutrálním prostředí
- Dohled OSPOD nad plněním dohody
- Využití podpory širší rodiny
- Motivace dítěte k obnovení kontaktu
- Vliv pozitivních vzorů a zkušeností

5. Posuzování nejlepšího zájmu dítěte

- Kritéria nejlepšího zájmu dle zákona a judikatury
- Zohlednění názoru dítěte přiměřeně jeho věku
- Vyvážení ochrany dítěte a zachování vztahu s rodičem
- Hodnocení psychologických rizik
- Posouzení dlouhodobé perspektivy výchovy
- Vliv rodinného a sociálního prostředí
- Ochrana dítěte před loajaltním konfliktem
- Role odborných posudků
- Proporcionalita přijatých opatření

6. Důkazní prostředky v řízeních o syndromu zavrženého rodiče

- Znalecké posudky z oboru psychologie a psychiatrie
- Záznamy OSPOD z pohovorů a šetření
- Výpovědi svědků z rodiny i širšího okolí
- Dokumentace komunikace mezi rodičem a dítětem
- Lékařské a školní zprávy
- Záznamy o uskutečněných či zmařených stycích
- Fotografie, videozáznamy, dopisy
- Protokoly z asistovaných kontaktů
- Analýza elektronické komunikace a sociálních sítí

7. Rychlé procesní postupy

- Návrh na předběžné opatření
- Návrh na výkon rozhodnutí o styku
- Urychlené projednání věci soudem

- Spojení řízení o péči a styku
- Přímé provedení styku soudem
- Změna výchovného prostředí v naléhavých případech
- Postup při opakovaném maření styku
- Koordinace postupu OSPOD a soudu
- Překlenovací opatření do vydání meritorního rozhodnutí

8. Judikatura k syndromu zavrženého rodiče

- Rozhodnutí Ústavního soudu k právu dítěte na oba rodiče
- Judikatura Nejvyššího soudu k maření styku
- Rozhodnutí ESLP k ochraně rodinného života
- Případy asistovaného a dohlíženého styku
- Judikatura k uloženým sankcím
- Rozhodnutí k povinnosti spolupráce rodičů
- Trendy v české soudní praxi
- Použití judikatury při návrzích a vyjádřeních
- Inspirace ze zahraničních rozhodnutí

9. Praktická doporučení pro praxi

- Včasná identifikace syndromu a jeho příznaků
- Multidisciplinární přístup od začátku případu
- Používání jednotných formulářů a checklistů
- Pečlivá dokumentace každého kroku
- Proaktivní komunikace se soudem
- Důraz na mimosoudní řešení konfliktu
- Prevence opakovaného zavržení po obnovení kontaktu
- Vzdělávání pracovníků OSPOD a právníků
- Sdílení zkušeností a dobré praxe

10. Diskuse a závěr školení